

..... mag. Betka Vrbovšek, Predsednica programskega sveta

Slovenija sodi med tiste države Evropske unije, ki imajo dobro urejen sistem predšolske dejavnosti. Med evropskim državami izstopamo z 39-odstotnim deležem otrok, ki so mlajši od treh let. V šolskem letu 2009/10 se je delež otrok prvega starostnega obdobja v vrtcih še povečal. Obenem se je v vrtcih zaposlilo več novih vzgojiteljic in vzgojiteljev, mlajši sodelavci pa pogosto delajo ravno v oddelkih prvega starostnega obdobja.

Med vzgojitelji v slovenskih javnih vrtcih se vse bolj širi vedenje o izrednem pomenu kakovostnega poučevanja v območju otrokovega bližnjega razvoja, ki mora biti korak pred otrokovim aktualnim razvojem, če hočemo, da je razvojno spodbudno. Tako vse več vrtcev in vzgojiteljev razume in celostno načrtuje razvojno spodbuden proces učenja, pri čemer jim je pred očmi otrokov potencialni razvoj, za izhodišče pa služijo spoznanja o otrokovih izkušnjah in aktualnem razvoju.

Odgovornost vrtcev in vzgojiteljev za motorični, spoznavni, čustveni, socialni in govorni razvoj malčkov do treh let je zelo velika. To vsi vemo! Toda udejanjati dan za dnem odličen izvedbeni kurikulum za otroke prvega starostnega obdobja nikakor ni preprosta naloga. Na to nas opozarjajo kakovostne razlike med slovenskimi vrtci. Naš cilj je lahko le razvoj k vse večji odličnosti.

Vsa ta dejstva so prispevala k spoznanju, da je potrebno nameniti prvemu starostnemu obdobju v izvedbenem kurikulumu vrtca posebno pozornost. Šesti strokovni posvet »Dobre prakse« v organizaciji Supre d. o. o. zato namenjamo vzgojiteljem v tem pomembnem obdobju, z željo, da bi s prispevki in razpravami osvetlili dileme, ki so se znova odprle, bodisi zaradi prakse bodisi zato, ker je potrebno spoznanja psiholoških, pedagoških, socioloških in drugih znanosti v zvezi z razvojnimi možnostmi majhnih otrok znova premisliti, ubesediti, utemeljiti ali le utrditi.

Posvet bo tako prispeval k uvidu, kakšna je kakovost izvedbenih kurikulumov v prvih starostnih oddelkih. Vzgojiteljicam in vzgojiteljem v vrtcih bo ponudil teoretični vidik strokovnjakov ter primere dobre prakse. Potrebujemo oboje!

Kazalo

Plenarni referati

11

- 12 • Vrtec kot varovalni dejavnik za razvoj in učenje malčkov
  - Dr. Ljubica Marjanovič Umek, red. prof. za razvojno psihologijo, Katedra za razvojno psihologijo, Filozofska fak. v Lj.
- 20 • Kompetence vzgojiteljic in vzgojiteljev za delo v oddelkih prvega starostnega obdobja
  - mag. Marjeta Domicelj
- 26 • Od zapisanega kurikuluma k izvedbenemu
  - Mirjam Senica, Zavod RS za šolstvo
- 31 • Igre in usmerjene dejavnosti v izvedbenih kurikulih prvega starostnega obdobja
  - mag. Betka Vrbovšek, Revija Vzgojiteljica

Organizacija prostora v oddelku prvega starostnega obdobja

37

- 38 • Gibalni poligon – izhodišče za izvajanje raznovrstnih dejavnosti
  - Anja Brecl, JVIZ Mozirje
- 41 • Ureditev dislociranega oddelka
  - Andreja Klopčič - Hološevič, Vrtec Črnuče Ljubljana
- 44 • Vzgojitelj v 1. starostnem obdobju - moja profesionalna rast
  - Ines Jesenovec, Vrtec Vrhnika
- 48 • Kako prostor in poglobljene interakcije med otroki in odraslimi vplivajo na kakovost kurikula
  - Lara Pavšič in Zdenka Ljubič, Vrtec Trnovo Ljubljana
- 51 • Otroci in starši kot soustvarjalci spodbudnega učnega okolja
  - Marjeta Barber, Vrtec Otona Župančiča, Slovenska Bistrica, enota Čebelica
- 54 • Fleksibilnost pri organizaciji prostora v oddelku 1. starostnega obdobja
  - Edita Gruden, VVZ Kekec, Grosuplje
- 57 • Igralnica, ki omogoča aktivno učenje
  - Slavica Novak in Barbara Rangus, OŠ Šentjernej, vrtec Čebelica
- 61 • Vpliv prostora na razvoj malčkovih govornih kompetenc
  - Alenka Korenjak dipl.vzg., Vrtec Zarja Celje
- 64 • Pomen organizacije vzgojno-izobraževalnega dela in prostora v uvajalnem obdobju
  - Maja Vidmar, Vrtec Viški gaj, Ljubljana
- 67 • Ustrezen organiziran prostor - spodbudno učno okolje otrok
  - Mateja Povh, dipl. vzg., Vrtec Tončke Čečeve Celje

Primeri opisov iger in igralnih dejavnosti za otroke v prvem starostnem obdobju

71

- 72 • Kaj smo se danes naučili
  - Ivana Arh Zagoričnik, Viški vrtci, Ljubljana
- 75 • Spoznavanje jeseni v prvem starostnem obdobju skozi vsa področja kurikula
  - Anita Punčuh, Vrtec Zgornja Kungota

- 79 • Razvijanje otrokove identitete v povezavi z govornimi kompetencami
• Mojca Širk, dipl. vzg., Vrtec Zarja Celje
- 83 • Proces razvijajoče se pismenosti pri najmlajših
• Marija Kolar, Vrtec Šentjur
- 86 • Kotaleči predmeti
• Mojca Antončič, Vrtec Postojna
- 90 • Bibarije in sprostitvene igre prvega starostnega obdobja
• Klavdija Ternik, Vrtec Otona Župančiča, Slovenska Bistrica, enota vrtca Ciciban
- 94 • Juha, ki iz buč se skuha
• Darinka Mušič, Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica
- 97 • Lutka, ljubljenska skupine
• Slava Jenič, Vrtec Ciciban Novo mesto
- 100 • Poletne dejavnosti v oddelkih prvega starostnega obdobja
• Florijana Borštnik Rajer in Marta Brlan, Vrtci Brezovica
- 103 • Pomen vrste ustvarjalnih iger
• Darja Vodišek, Vrtec Trbovlje
- 106 • Prstne igre in bibarije
• Mirjana Urbanc, vrtec Najdihojca Kranj
- 110 • Spodbujanje govornega razvoja v oddelkih prvega starostnega obdobja
• Karmen Praznik, Vrtec Jarše
- 113 • Kako knjigo približati otrokom v prvem starostnem obdobju
• Olga Ambrožič, vrtec Mladi rod, Ljubljana
- 116 • Spremljanje in spodbujanje najzgodnejšega jezikovnega razvoja
• Saša Užmah, Vrtec Trbovlje
- 120 • Razvoj otrokove igre v prvem starostnem obdobju
• Nevenka Užmah, univ. dipl. soc. ped., Vrtec Šentjur pri Celju, enota Loka pri Žusmu
- 129 • Otroci čudeže ustvarjajo tudi s škatlami
• Anita Golob in Suzana Škorjanec, Vrtec Zelena jama, Ljubljana
- 132 • Žoga, naš izziv
• Manica Žnidaršič, Vrtec Otona Župančiča, Ljubljana
- 136 • Radi imamo živali
• Silvana Lozej, Vrtec Sežana, Ulica Jožeta Pahorja 1, 6210 Sežana
- 139 • Kako približati naravoslovje v prvem starostnem obdobju
• Špela Ljubej in Tjaša Romih, vrtec Anice Černejeve, Celje
- 142 • Otrokovo doživljanje sveta s pomočjo igralnih dejavnosti
• Milica Petković, Vrtec Mozirje
- 145 • Primeri igralnih dejavnosti po posameznih področjih razvoja
• Irena Novak dipl.vzg., Vrtec Tončke Čečeve

Primeri dobrega povezovanja dnevne rutine in področij dejavnosti v enem dnevu

149

- 150 • Organizacija in sodelovanje v tandemu za kakovostno izvajanje dnevne rutine v prvem starostnem obdobju
• Marina Železnik, dipl. vzg., Vrtec Tončke Čečeve Celje
- 153 • Prednosti kosila po počitku
• Nina Krevh, Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica, enota Sonček
- 156 • Primeri dobrega povezovanja dnevne rutine in področij dejavnosti v enem dnevu v oddelku prvega starostnega obdobja
• Nataša Meglič, Vrtec Jarše, Ljubljana

-
- **160** • **Utrinki dneva pri mlajših otrocih**
  - Helena Polšak, dipl. vzg., OŠ Kozje, enota vrtec »Zmajček«
- **163** • **Z dobro načrtovano dnevno rutino do dobrega počutja otrok**
  - Simona Agrež Franko, dipl. vzg., Vrtec Krško
- **166** • **Na kakšen način spodbujava otroke k čim večji samostojnosti pri dnevni rutini v prvem starostnem obdobju**
  - Andreja Dolenc in Danica Zupin, Vzgojno-varstveni zavod Radovljica
- **170** • **Bibarije v dnevni rutini**
  - Tatjana Gračner, Vrtec Anice Černejeve Celje
- **174** • **Učenje in dnevna rutina**
  - Ljudmila Zidar, VVZ Kekec Grosuplje
- **178** • **Spodbujanje samostojnosti malčkov v vrtcu**
  - Anica Trauner, dipl. vzg., Vrtec Tončke Čečeve Celje
- **181** • **Pomen dnevne rutine za spodbujanje otrokovega razvoja**
  - Karmen Kukovič, dipl. vzg., Vrtec Tončke Čečeve Celje

Primeri refleksij o osebnih izkušnjah dela vzgojiteljic

185

-
- **186** • **Skupinska dinamika v prvem starostnem obdobju**
  - Tanja Petrovič, Vrtec Otona Župančič Slov. Bistrica
- **189** • **Neformalne oblike sodelovanja s starši v prvem starostnem obdobju**
  - Mojca Meke, dipl. vzg., Vrtec Anice Černejeve Celje
- **192** • **Radi prihajamo v vrtec**
  - Simona Simončič, Vrtec pri OŠ Polzela
- **195** • **Sodelovanje v mednarodnem projektu**
  - Mateja Bončina, Vrtec Jarše, Ljubljana
- **198** • **“Potičke iz peskovnika” - film s posnetki dejavnosti preko celega leta**
  - Zvonka Jamnik, Vrtec Ciciban Novo mesto
- **201** • **Samoevalvacija kot pripomoček za oblikovanje partnerskega odnosa s starši – uvajalno obdobje**
  - Mateja Kobal, dipl. vzg., Vrtec Zarja Celje
- **204** • **Kako pomagati staršem?**
  - Olivera Petrovič Magušar, spec. ped., prof. pedagogike, vzgojiteljica predšolskih otrok, Vrtec Trnovo, Ljubljana

Druga področja kurikula

207

-
- **208** • **Prvič v vrtec - travma ali olajšanje**
  - Blaženka Stoilovski, Vrtec Mojca Ljubljana
- **211** • **Srečanje s starši pred vstopom otroka v vrtec**
  - Mojca Kogovšek, Vrtec Mojca Ljubljana
- **214** • **Otrok grize - problem ali izziv?**
  - Nataša Smerdelj Šubelj, Vrtec Miškolin Ljubljana
- **217** • **Tudi jaz sem bil/a dojenček**
  - Justina Borko, vzg., Vrtec Otona Župančiča, Slovenska Bistrica, enota Ciciban
- **220** • **Književna vzgoja v prvem starostnem obdobju**
  - Klodija Babuder, Vrtec Sežana
- **222** • **Oblike sodelovanja s starši**
  - Melita Gošte, Vrtec Pikapolonica Trbovlje
- **226** • **Model uvajanja otrok v naš vrtec**
  - Andreja Križan Lipnik, Vrtec Rogaška Slatina

Predstavitve na plakatih

www.supra.si

- Predstavitve na plakatih so grafično predstavljene na spletni strani Supre.
- Naslov spletne strani: www.supra.si/priloge.htm
-
- **Stari ležalnik - nov kotiček**
- Urška Rožman, Osnovna šola Šentjernej, Vrtec Čebelica
-
- **Organizacija prostora**
- Leonida Škodnik, Vrtec Ivana Glinška Maribor
-
- **Prostor kot učni izziv**
- Rajka Kovačič in Ines Jesenovc, Vrtec Vrhnika
-
- **Kotički v naši igralnici**
- Andreja Arh, Vzgojnovarstveni zavod Radovljica
-
- **Zimska pravljica**
- Blaž Drobnak, VVZ Radovljica - Enota Begunje
-
- **Igra z naravnimi materiali**
- Zlata Dvoršek Mujagič, VIZ Vrtec Mavrica Izola
-
- **Strahovi otrok ob pustovanju**
- Tatjana Brenčič Okorn, Vrtec Mladi Rod
-
- **Prehajanje med programi vrtca za gibalno ovirane otroke iz RO**
- Urška Pagon in Marija Volk, Vrtec Najdihojca
-
- **Glasba kot motivacija za igro**
- Tjaša Reškovac, Vrtec pri osnovni šoli Žirovnica
-
- **Govorne igre v 1. starostnem obdobju**
- Jožica Komlanc, Vrtec Trbovlje
-
- **Sprostitvene igre v vrtcu**
- Silva Petrovič, Vzgojnovarstveni zavod Radovljica
-
- **Ježek teka teka**
- Manica Ravnihar, VVZ Radovljica - Enota Begunje
-
- **Bibarije - igre za najmlajše**
- Lidija Herček, Otroški vrtec Šmarje pri Jelšah
-
- **Glasba je naš vsakdan**
- Teja Markovič, Vrtec pri Osnovni šoli Žirovnica
-
- **Dnevna rutina v povezavi s podrojni dejavnosti**
- Cvetka Černeck, Vrtec Ivana Glinška Maribor
-
- **Tudi v jasličnem oddelku na sprehod**
- Alenka Svenšek in Maja Zihel, Osnovna šola Mokronog, Vrtec Mokronožci
-
- **V krogu - znati prisluhnti sebi in drugim**
- Kristina Travnekar in Zdenka Hren, Osnovna šola Lenart - enota vrtec
-
- **Prehajanje med programi vrtca za otroke z motnjo v duševnem razvoju z večinskimi otroki vrtca**
- Andreja Škvarč in Viktorija Šter, Vrtec Najdihojca
-
- **Buče**
- Lidija Šinkovec in Darinka Matjašič, Vrtec pri Osnovni šoli Frana Metelka Škocjan
-
- **Spodbujanje spretnosti v gibanju**
- Darja Namar, Vrtec Nova Gorica
-
- **Pridobivanje izkušenj z odpadnim materialom**
- Martina Lozej, Vrtec Nova Gorica
-
-